

نشست مطبوعاتی گزارشگر آزادی بیان

لیگابو: روابط درون حاکمیت ایران بسیار پیچیده است و در آستانه انتخابات به مرحله ای بحرانی رسیده است

دوشنبه 19 آبان 1382 - 10 نوامبر 2003

جلسه مطبوعاتی آمبني لیگابو گزارشگر ویژه «آزادی بیان و عقیده» کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل، عصر امروز در دفتر سازمان ملل در تهران برگزار شد. به گزارش خبرنگار خبرگزاری کار ایران، ایلنا، لیگابو در ابتدای این جلسه ضمن تشکر از حضور خبرنگاران و رسانه‌ها در این جلسه گفت: امیدوارم در این جمع بتوانیم تبادل نظر و افکار کنیم. من اینجا هستم تا از شما بشنوم و شما بیشتر بگویید. وی ضمن تشکر از دولت جمهوری اسلامی ایران برای دعوتش به ایران گفت: من از رئیس برنامه‌های عمرانی سازمان ملل در تهران فدریک راین نیز و از همکاران وی به خاطر کمک‌های ذي قیمت و حمایت‌هایی که از من برای اجرای مسئولیت و مأموریتم ایفا کردند، متشکرم. لیگابو در ادامه ضمن ارائه گزارشی از مسئولیت خود در سازمان ملل و مأموریت خود به عنوان گزارشگر ویژه کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل، گفت: برای بررسی آزادی اندیشه و بیان به موجب قطعنامه کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل به من مأموریت داده شده است هر سال گزارشی در رابطه با حقوق بشر و شرایط آزادی بیان و اندیشه در سراسر دنیا تهیه کنم. وی با بیان اینکه این گزارش‌ها در مورد نقض حقوق بشر در جهان است، گفت: اطلاعاتی که من بدست آوردم، از طریق نامه‌های کسانی است که در آن جامعه هستند و یا از طریق سازمان‌های مختلف و گوناگونی که به من گزارش می‌دهند و من نیز این گزارش‌ها را به دولت منعکس می‌کنم و از آنها پاسخ می‌خواهم.

وی گفت: روش دیگر کشف حقیقت است و دولت ایران، من را دعوت کرده است تا حقایق را از نزدیک بینم که این کار در ایران از طریق ملاقات با شاکیان و سازمان‌های دولتی و غیر دولتی ایجاد می‌شود تا گزارشی کامل در مورد آزادی بیان و عقیده تهیه کنم. وی گفت: در طی این مأموریت برای کشف حقیقت، من با قوه قضائیه در چارچوب موازین آن ملاقات می‌کنم تا شکایت‌ها و گزارشات را به اطلاع مقامات این قوه برسانم و پاسخ لازم را در چارچوب کاری که به آنها مربوط می‌شود، می‌خواهم.

وی با بیان اینکه من با تمام کسانی که در مورد مسائل آزادی بیان و عقیده ذریبند هستم، ملاقات می‌کنم، گفت: من با نمایندگان دولت، قوه قضائیه، مقننه و کسانی که ادعا می‌کنند قربانی ستم شده‌اند و با اعضای جامعه مدنی ملاقات می‌کنم.

وی با بیان اینکه «در ایران با تمام کسانی که در لیست این موضوع بودند، ملاقات و تبادل نظر کردم»، گفت: من با مقامات دولتی و غیر دولتی ایران و تمام کسانی که تقاضای ملاقات کرده بودند به استثنای دو مورد ملاقات کردم.

لیگابو گفت: در این ملاقات‌ها توانستم تبادل نظر کنم و پاسخ بیشتر سوالات خود را دریافت کنم. وی با اشاره به روابط پیچیده و غامضی که در دولت وجود دارد، گفت: من در تماس خود با قوه مقننه، مجریه و شاکیان، بسیاری از مسائل مبهم برایم روشن شد.

وی بدون اینکه به نتیجه گزارش اشاره‌ای کند، گفت: این نتیجه بعداً ارائه خواهد شد و در جلسه بعدی کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل در ماه مارس 2004 این گزارش ارائه می‌شود.

لیگابو در مورد اولین برداشت خود از دولت، گفت: اولین برداشت من از ایران این بود که رابطه بین مقامات گوناگون دولتی و حاکمیت در ایران، رابطه‌ای پیچیده است و چند ماه پیش از انتخابات این رابطه‌ها به مرحله ای بحرانی رسیده است.

وی گفت: من در ارتباط خود با مقامات مختلف دولتی و در سطح فعالیت‌های روزنامه نگاران، دانشجویان، نمایندگان مجلس، وکلا، نویسندگان، هنرمندان و فعالیت‌های سیاسی و دفاعی به این نتیجه رسیدم.

لیگابو افزود: به نظر می‌رسد قانون اساسی و قوانینی که در حمایت از آزادی بیان و اندیشه وجود دارد کافی و خوب است اما به نظر می‌رسد دقت ویژه در رابطه با مسائل ویژه و ضابطه تعاریف یا کم است و یا وجود ندارد. از این روی تعبیرات و تفاسیر گوناگونی از آن صورت گرفته است.

وی با اعلام خبر آزادی رضا علیچانی، از خبرنگاران خواست تا سوالات خود را برای پاسخگویی بیان کنند.

وی در پاسخ به سوال یکی از خبرنگاران در مورد تأثیر این گزارش، گفت: تأثیر گزارش من پس از ارائه به کمیسیون حقوق بشر معلوم می‌شود.

وي در مورد ملاقات خود با آقاجري گفت: من سعي کردم با تمام روزنامه نگاران و يا بيشتر آنها ملاقات کنم اما نمي‌توانم نامي از کسي بياورم. ليگابو در مورد ممنوع المصاحبه بودن زيبآبادي و عدم برخورداري وي از حق اجتماعي‌اش، گفت: اقدامي که محدود کننده آزادي فردي باشد نقض حقوق بزرگي است و آزادي بيان و اندیشه متعلق به همه است.

ليگابو بدون اينکه به دلایل عدم ملاقات خود با زيبآبادي اشاره کند، گفت: نقض حقوق بشر براي هر کس نقض بزرگي است من در مورد پرونده افراد مختلفی که از نداشتن آزادي بيان و عقیده معترض بودند، ملاقات کردم اما در مورد پرونده آنها نمي‌توانم چيزي بگويم. وي در پاسخ به خبرنگار آسوشيتدپرس که در مورد ملاقات خود با روشنفکران ايراني به کميسيون حقوق بشر چه خواهد گفت: من با ملاقات افراد بسيار، از نقض آزادي بيان اطلاعات زيادي بدست آوردم. اطلاعاتي مفصل همراه با جزئيات آن؛ اين اطلاعات را به دولت منتقل کردم و در گزارش خود منعکس خواهم کرد.

وي در مورد اينکه تکليف کساني که در زندان سال‌هاي طولاني را مي‌گذرانند افراي مانند هدي صابر، تقی رحمانی، رضا عليچاني و عباس عبيدي چيست؟ گفت: من با تمام اين افراد و گروه‌ها ملاقات داشتم و فکر مي‌کنم بهتر است صبر کنید و گزارش من را ببينيد و قضاوت کنید. ليگابو در مورد شرايط بحراني ايران گفت: بهتر بود مي‌گفتم حساسيت يعني شرايط پيچيده و حساس که همزمان با پيشرفت به سمت انتخابات حساس‌تر خواهد شد. وي در مورد رضایت خود از همکاري دولت ايران، گفت: من از اين همکاري واقعاً راضي هستم به ويژه همکاري اي که توسط جامعه مدني، قربانيان، شاکیان و رهبران دانشجويي انجام شده است. وي در مورد تعداد شکايات صورت گرفته از ايران گفت: من 40 نفر از کساني که ادعا مي‌کنند، قرباني هستند در ليست خود داشته‌ام.

وي در مورد افراد و سازمان‌هايي که با آنها ملاقات نکرده است، گفت: بين کساني که نديده‌ايم شوراي نگرهان و صدا و سيمای ايران است که به دلایلي که مقامات مي‌دانند و من نمي‌دانم، اين ملاقات صورت نگرفت، از سوي ديگر برنامه من محدود است. وي در مورد ملاقات خود با مرتضوي و جو اين جلسه به خبرنگار بي‌بي‌سي گفت: من سوالات دقيقی پرسيدم و پاسخ‌هاي صحيحی شنيدم و به برداشت‌هايي در اين باره رسيدم. پايان پيام

درخواست کانون مدافعان حقوق بشر براي بازديد از زندان ها دوشنبه 19 آبان 1382 - 10 نوامبر 2003

ايرنا : هيأت موسس کانون مدافعان حقوق بشر با ارسال نامه اي به دادستان عمومي و انقلاب تهران از وي خواست که شرايطي را فراهم کند تا اعضاي اين کانون، از زندان هاي تهران بازديد کنند. دادستان عمومي و انقلاب اسلامي تهران، پنج شنبه هفته گذشته در جريان راه اندازي دادسرای رسيدگي به جرائم نوجوانان، در جمع خبرنگاران، گفته بود که «در زندان هاي ما بر روي هر پرسشگر خارجي و داخلي باز است.» «سعید مرتضوي» افزود: ما شرايطي در زندان هاي کشور ايجاد کرده ايم که در آن بر روي همه باز است.

ديدار زندانيان سياسي با گزارشگر ويژه سازمان ملل

ايسنا: هاشم آقاجري و تني چند از فعالان سياسي زنداني روز يکشنبه با گزارشگر ويژه آزادي عقیده و بيان کميسيون حقوق بشر سازمان ملل در زندان اوين ديدار کردند. زهرا بهنودي همسر هاشم آقاجري با بيان اين مطلب گفت: روز يکشنبه آقاين آقاجري، گنجي، پورزند و جمشيدی در يك گروه و هر يك به تنهائي با مسئولان و گزارشگران سازمان ملل در محوطه باز زندان اوين ديدار و گفت و گو کردند.

وي اظهار داشت: همسر در ديدار ديروز خود مسایل پرونده اش را با گزارشگران سازمان ملل مطرح کرده و از سوي ليگابو عنوان شده که حتما مسایل و پرونده آقاجري در سازمان ملل مطرح خواهد شد.

برخي از رویدادهای مهم ايران

سنادي به رياست خاتمي براي تحکيم پيوند با ايرانيان خارج از کشور تشکيل شد دوشنبه 19 آبان 1382 - 10 نوامبر 2003

به منظور تحکيم ارتباط و پيوند با ايرانيان خارج از کشور و هماهنگي فعاليتهاي دستگاه‌هاي متصدي ارائه خدمات به آنان، سنادي به رياست رئيس جمهور تشکيل شد. به گزارش خبرنگار خيرگزار کار ايران، ايلنا، عبدالله رمضان زاده سخنگوي دولت که در جلسه هفتگي خود با خبرنگاران سخن مي‌گفت، با اعلام اين خبر گفت: بر اساس مصوبه دولت اين سناد به رياست رئيس جمهور و با عضویت وزرای خارجه، فرهنگ و ارشاد اسلامي، امور اقتصادي و دارايي، آموزش و پرورش، علوم، تحقيقات و فن‌آوري، کار و امور اجتماعي، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و صدا و سيما تشکيل شود تا هماهنگي امور مربوط به ايرانيان خارج از کشور را به عهده داشته باشد، اما دبیرخانه اين سناد در وزارت خارجه خواهد بود.

وي همچنين از تصويب آيين‌نامه اجرايي قانون تشويق سرمايه‌گذاري در طرحهاي آب كشور درهيات وزيران خبر داد.

رمضان زاده گفت: بر اساس اين آيين‌نامه، به اشخاص حقيقي يا حقيقي بخش خصوصي و تعاوني اعم از داخلي يا خارجي اجازه داده مي‌شود طبق ضوابطي كه از سوي وزارتخانه‌هاي نيرو و جهاد كشاورزي تعيين مي‌شود، در طرحهاي تامين آب، ايجاد شبكه‌هاي آبياري، زهكشي و طرحهاي آب و خاك، سرمايه‌گذاري كنند.

وي هدف اين آيين‌نامه را واگذاري بخش ديگري از تصدي‌گري دولت به بخش خصوصي و تعاوني دانست و افزود: بر اساس اين آيين‌نامه، تعاوني كشاورزي بهره‌بردار، در اجراي طرحهاي سرمايه‌گذاري موضوع اين آيين‌نامه در شرايط مساوي اولويت خواهند داشت. همچنين اراضي ملي و موات در دوره بهره‌برداري به قيمت منطقه‌اي به صورت اجازه در اختيار سرمايه‌گذار قرار خواهند گرفت.

رمضان زاده گفت: به منظور نظم بخشيدن به فعاليت شركت‌هايي كه ارايه خدمات براي اعزام دانشجو به خارج انجام مي‌دهند، آيين‌نامه تاسيس موسسات و شركت‌هاي خدمات اعزام دانشجو به خارج از كشور به تصويب هيات وزيران رسيد.

وي افزود: بر اساس اين آيين‌نامه به اشخاص حقيقي غيردولتي اجازه داده مي‌شود به منظور فراهم كردن تسهيلات لازم براي متقاضيان ادامه تحصيل در خارج از كشور، فعاليت كنند.

سخنگوي دولت گفت: كلييه اشخاص حقيقي و حقيقي متقاضي تاسيس اين موسسات بايد به وزارت علوم، تحقيقات و فن‌آوري مراجعه و مجوز لازم را دريافت كنند؛ اداره ثبت شركتها و مالكيت صنعتي نيز موظف است از ثبت موسسات و شركت‌هايي كه فاقد مجوز هستند، خودداري كند.

رمضان زاده گفت: اين موسسات صرفاً مي‌توانند از دانشگاه‌ها و مراکز آموزشي خارجي كه ارزش مدارك تحصيلي آنها در مقطع مورد نظر به تاثير وزارتخانه‌هاي ذي‌ربط رسيده باشد، براي متقاضيان، پذيرش دريافت كنند.

سخنگوي دولت اين مصوبه را درجهت کاهش مشكلاتي دانست كه براي برخي از جوانان مايل به اعزام به خارج، پيش آمده بود. پايان پيام

قطعه‌نامه‌ي پاياني تربيتون آزاد دانشجويي در دانشگاه اميركبير

دوشنبه 19 آبان 1382 - 10 نوامبر 2003

به گزارش خبرنگار سياسي خبرگزاري دانشجويان ايران (ايسنا)، پس از اتمام سخنراني‌ها در صحن دانشگاه، شركت كنندگان در اين برنامه كه حدود 400 نفر بودند، با سر دادن سرود پار دبستاني من حركت كردند و در مقابل دفتر نهاد نمايندگي رهبري، قطعه‌نامه‌ي اين تربيتون آزاد، قرائت شد.

بنابراين گزارش، در قطعه‌نامه‌ي پاياني آمده است: بي‌شك طرز تفكري كه در آن انسانيت، اخلاق و دين داري تنها ابزارهايي براي توجيه اعمال و منافع خويش است، از موانع اصلي تحقق خواست مردم و نخبگان براي داشتن جامعه‌اي آزاد و زندگي انساني است.

در بخش ديگري از اين قطعه‌نامه ادعا شده است: جوسازي‌ها و اعتراضات شكل گرفته در پي برگزاري مراسم تقدير از سركار خانم شيرين عبادي، نخستين برنده ايراني جايزه صلح نوبل كه در روزهاي گذشته در دانشگاه اميركبير برگزار گرديد را نيز بايد در راستاي پروژه‌ي كلي برخورد با جنبش دانشجويي و آزاديخواهي آن دانست.

اين قطعه‌نامه، با متضاد خواندن رسالت دانشگاه با نظامي‌گري، حضور نهادهايي در دانشگاه را كه "شبه نظامي" خوانده، غير قابل قبول دانسته و آورده است: بر چيده شدن بساط چنين نهادهايي از دانشگاه براي فراهم كردن فضا امن فكري و آزادي لازم در محيط دانشگاه كه جايش علم اندوزي و خردورزي است را امري ضروري مي‌دانيم و در جهت پايان دادن اين حضور اجباري تلاش خواهيم كرد.

اين قطعه‌نامه، حركت اعتراض آميز نسبت به مراسم پاسداشت از شيرين عبادي را سياسي خوانده و عدم واكنش به برخي مسائل توسط آنها را يادآور شده است.

صادر كنندگان قطعه‌نامه تصريح کرده‌اند: دفاع از حقوق اساسي مردم و آزادي‌هاي مدني همواره از بزرگترين افتخارات جنبش دانشجويي بوده است و يكي از اصلي‌ترين اين حقوق، آزادي بيان و عمل اجتماعي براي تاممي مردم با هر طرز تفكر و اندیشه است.

قطعه‌نامه‌ي ياد شده مي‌افزايد: براي تاممي دين‌مداران واقعي كه خود را مقيد به اصول اخلاقي و انسانيت و انصاف مي‌دانند نيز اين امري بديهي و پذيرفته شده است كه دين‌داري و اخلاقي زيستن تنها در پناه آزادي و انتخاب آگاهانه معنا مي‌يابد و گرنه دين‌ورزي اجباري و از سر تهديد، تنها منجر به بي‌اخلاقي هر چه بيشتري و دينداري هر چه رياكارانه‌تر مردم مي‌گردد.

بنابراين دفاع از آزادي‌هاي مدني تنها و تنها مايه‌ي نگراني كساني است كه به درستي بسط و گسترش اين آزادي‌ها را در تقابل با منافع مادي خود مي‌دانند و از اين جهت براي مقابله با آن مي‌كوشند تا چند روزي بيشتري به عمر دست‌انداري‌هايشان بر منافع مردم بيافزاييد.

در پايان اين قطعه‌نامه آمده است: دانشجويان، همچون گذشته و به رغم تاممي فشارها و محدوديتها بيگير آرمان آزاديخواهي و دفاع از حقوق مردم خواهند بود

سرکوب و نقض حقوق بشر توسط رژیم حاکم بر ایران

درخواست از لیگابو برای دیدار از زندان کردستان دوشنبه 19 آبان 1382 - 10 نوامبر 2003

خسرو کردپور از فعالان سیاسی که به تازگی از زندان آزاد شده است، دیدار آمیختنی لیگابو، گزارشگر ویژه آزادی بیان و عقیده کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل را از زندان کردستان خواستار شد. خسرو کردپور در گفت و گو با خبرنگار خبرگزاری کار ایران، ایلنا، گفت: من ضمن درخواست برای ملاقات با آقای لیگابو از ایشان خواسته‌ام تا از زندان کردستان بازدید داشته باشند. کردپور با بیان اینکه پیش از این نیز از کمیسیون اصل 90 خواسته است تا از زندان کردستان بازدید کنند، گفت: این درخواست از کمیسیون اصل 90 مورد مخالفت قوه قضائیه قرار گرفت. وی ادامه داد: با توجه به اینکه يك مسئول ارشد قضایی گفته است، در زندان‌ها به روی همه باز است، من از آقای لیگابو درخواست بازدید از زندان مهاباد را دارم. گفتنی است خسرو کردپور از تاریخ 80/3/22 تا 82/7/3 مدت 30 ماه را در زندان مهاباد به اتهام اقدام علیه امنیت کشور گذرانده است. پایان پیام

توريسم و سلاحهاي كشتار جمعي

ایران تعهدات بین المللی را بارها نقض کرده است

بی بی سی - دوشنبه 19 آبان 1382 - 10 نوامبر 2003

به گفته دیپلمات‌ها، گزارش محرمانه‌ای که توسط آژانس اتمی سازمان ملل متحد تهیه شده است حاکی است که ایران در گذشته تعهدات بین المللی خود را بارها نقض کرده است، اما طی یک ماه اخیر به همکاری گسترده با این آژانس پرداخته است. این گزارش ضمن استقبال از رویکرد تازه ایران، گفت که آژانس اتمی هیچ نشانه‌ای از این مساله که ایران به طور مخفیانه سرگرم توسعه سلاح‌های اتمی است نیافته است. با این حال، گزارش در ادامه می‌افزاید که با توجه به پنهانکاری‌های مکرر ایران در گذشته، مدتی طول خواهد کشید تا آژانس اتمی بتواند نتیجه‌گیری کند که برنامه اتمی ایران منحصرآ جنبه صلح‌آمیز داشته است.

هیات حاکمیت آژانس بین المللی انرژی اتمی قرار است در ادامه ماه جاری برای بحث درباره این گزارش تشکیل جلسه دهد.

انتظار می‌رود آمریکا به هیات فشار آورد ایران را ناقض معاهدات بین المللی اعلام کند، اما یکی از خبرنگاران بی بی سی می‌گوید بعید است چنین شود.

ایران غنی سازی اورانیوم را متوقف می‌کند

پیشتر ایران رسماً اعلام کرد که با درخواست‌های آژانس بین المللی انرژی اتمی برای همکاری نزدیک با این نهاد موافقت کرده است.

حسن روحانی، دبیر شورایی عالی امنیت ملی ایران که برای مذاکره با مقامات روسیه در مسکو به سر می‌برد، با صدور بیانیه‌ای در جریان مذاکرات با ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری روسیه، اعلام کرد که جمهوری اسلامی پروتکل الحاقی به پیمان منع گسترش جنگ افزارهای هسته‌ای را امضا می‌کند و برنامه خود برای غنی سازی اورانیوم را به حالت تعلیق در می‌آورد.

اظهارات آقای روحانی، که سرپرستی مذاکرات در مورد واکنش ایران به خواست‌های آژانس بین المللی را برعهده داشته، در پی وعده ایران در روز شنبه، 8 نوامبر، برای قبول خواست‌های این آژانس انتشار می‌یابد.

آقای روحانی ضمن اعلام تصمیم دولت ایران برای امضای موافقتنامه مورد نظر آژانس گفته است که از روز دوشنبه، 10 نوامبر، جمهوری اسلامی فعالیت خود در پردازش اورانیوم را "موقتا متوقف می‌کند." آژانس بین المللی انرژی اتمی از ایران خواسته بود که با پذیرش پروتکل الحاقی، امکان نظارت دقیقتر و گسترده‌تر بین المللی بر برنامه‌های هسته‌ای خود را فراهم آورد و برنامه غنی سازی اورانیوم را که محصول آن می‌تواند کاربرد نظامی داشته باشد متوقف کند.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، رئیس جمهوری روسیه در واکنش به اظهارات آقای روحانی، ضمن استقبال از تصمیم ایران، گفته است که دیگر مانعی بر سر راه ادامه همکاری روسیه و ایران در زمینه فعالیت‌های هسته‌ای وجود ندارد.

روسیه شریک اصلی در برنامه‌های هسته‌ای ایران است و اجرای طرح ایجاد نیروگاه هسته‌ای بوشهر را در اختیار دارد.

دولت روسیه قبلاً در واکنش نسبت به نگرانی آمریکا و اسرائیل در مورد برنامه‌های هسته‌ای ایران، چندین بار راه اندازی نیروگاه بوشهر را به تعویق انداخته بود.

به گفته کارشناسان، در صورت از سرگیری اجرای طرح تکمیل نیروگاه هسته‌ای بوشهر، باز هم انتظار نمی‌رود این نیروگاه تا قبل از بهار سال 2005 میلادی آغاز به کار کند.

نامه اعلام آمادگی ایران برای پذیرش پروتکل الحاقی تحویل محمد البرادعی شد

دوشنبه 19 آبان 1382 - 10 نوامبر 2003

نماینده جمهوری اسلامی ایران در آژانس بین المللی انرژی اتمی ساعتی پیش نامه اعلام آمادگی کشورمان را برای پذیرش پروتکل الحاقی به محمد البرادعی مدیر کل آژانس تحویل داد .
به گزارش خبرگزاری مهر ، دکتر علی اکبر صالحی ساعت 30 : 18 به وقت تهران (16 به وقت وین) نامه اعلام آمادگی ایران برای پذیرش پروتکل الحاقی را به محمد البرادعی ارائه کرد .
دکتر صالحی بعدازظهر امروز در گفتگو با خبرنگار "مهر" ، زمان امضای رسمی پروتکل را بعد از نشست آتی شورای حکام اعلام کرد و گفت : پس از تایید آمادگی ایران برای پذیرش پروتکل در شورای حکام ، مقدمات پیوستن ایران به پروتکل 2+93 فراهم می شود.
خبر ایرنا: نمایندگی دائم جمهوری اسلامی ایران در آژانس بین المللی انرژی اتمی اعلام کرد: نامه رسمی دولت جمهوری اسلامی ایران در رابطه با آمادگی جهت امضای پروتکل الحاقی پیمان منع گسترش سلاح های هسته ای (ان.پ.ت) به مدیرکل آژانس تحویل داده شد. این نمایندگی اضافه کرد: هم زمان با این نامه که ساعت چهار بعدازظهر دوشنبه به وقت محلی توسط علی اکبر صالحی نماینده دائم جمهوری اسلامی ایران در آژانس بین المللی انرژی اتمی به محمد البرادعی مدیرکل آژانس ارائه شد ، نظر رسمی جمهوری اسلامی ایران در مورد به حال تعلیق درآوردن فعالیت های ایران در زمینه غنی سازی اورانیوم نیز به وی اعلام شد. طبق اعلام این نمایندگی ، براساس این اقدام داوطلبانه که حرکت دیگری در جهت اعتمادسازی بین المللی به شمار می رود ، جمهوری اسلامی ایران فرآیند تعلیق فعالیت هایش را در این زمینه ، از امروز سه شنبه 20 آبان مطابق با 11 نوامبر 2003 آغاز خواهد کرد.

رویدادهای عراق ، دولت آینده و نیروهای موثر در آینده عراق

روزهای قبل از فروپاشی- قسمت آخر

ترجمه رضا سادات: روزنامه شرق - سه شنبه 20 آبان 1382 - 11 نوامبر 2003

تطمیع قماربازها

وائل ابوالتیمن یکی از عوامل مخفی کنگره ملی عراق سال ها بود که خود را از دیدگان مزدوران صدام پنهان می کرد. با نزدیک شدن سریع جنگ ابو التیمن بود که آنان را به خدمت می گرفت. او از کنگره ملی عراق که همکاری نزدیکی با ایالات متحده داشت دستوراتی برای یافتن افرادی دریافت کرده بود که علاقه مند به همکاری در زمینه ارائه اطلاعاتی در مورد مواضع و توانمندی های دفاعی عراق باشند و در عین حال بتوانند توان ارتش عراق را برای مواجهه با نیروهای مهاجم ارزیابی کنند.
التیمن سرهنگ گارد ریاست جمهوری عراق بود. او که در نواحی تحت کنترل عراقی ها در شمال عراق استقرار یافته بود به دفعات به بغداد سفر کرد و به دیدار دوستان قدیمی خود رفت. از دیدن اینکه اکثر آنان مایل به همکاری بودند دچار بهت شده بود. می گوید: «آنها می دانستند این آخرین فرصت برای قرار گرفتن در کنار پیروز میدان جنگ احتمالی است» و می افزاید: ما آنها را قمارباز نامیده بودیم. همین که بمباران بغداد شروع شد مأموریت التیمن تغییر یافت.

او از يك نقطه بمباران شده به نقطه بعدی می شناخت تا میزان خسارات وارده و تعداد مصدومان را ارزیابی کند و همزمان سعی می کرد چهره های شاخص نظام صدام را که ممکن بود در بین مجروحان یا کشته شدگان باشند ، شناسایی کند. او هر شب در زمانی مشخص با تلفن ماهواره ای خود ارزیابی خود را به اطلاع رابط شورای ملی عراق می رساند که او نیز این اطلاعات را در اختیار آمریکایی ها می گذاشت.

این اطلاعات به طراحان جنگی اجازه می داد در مورد حمله مجدد به اهدافی که بمباران شده بودند یا درهم کوبیدن اهداف جدید تصمیم گیری کنند. می گوید: آنچه انجام می دادم را مهم ترین کاری که از دستم برمی آمد ، می پنداشتم چرا که می توانست پایان جنگ را تسریع کند. روز هفتم آوریل او در کنار سایر رهگذران ناظر تلاش تیم های نجات برای جابه جا کردن مخروبه چند خانه ای بود که در منطقه المنصور بغداد هدف حمله قرار گرفته بود.

پنتاگون که تصور می کرد صدام در این منازل اقامت گزیده آنها را هدف حملات شدید خود قرار داد. اعضای تیم نجات به او گفتند صدام برای لحظاتی به آنجا سر زده بود تا میزان خسارات وارده را بررسی کرده و با بازماندگان کشته شدگان ابراز همدردی کند.

التیمن اطمینان حاصل کرد جسد صدام در بین اجساد که از زیر آوار بیرون کشیده شدند ، نیست. آن شب در تماس تلفنی اش اطلاعات خود را به رابطانش منتقل کرد تا جست و جو برای شکار صدام ادامه پیدا کند.

سلاح ارباب

مسئول عملیاتی کنگره ملی عراق را با نام ابورعین می شناسند. کار او تا قبل از آغاز جنگ رخنه در مخابرات بود. برای تحقق این هدف به هر ترفندی متوسل می شد. شورای ملی عراق مدت ها بود مأموریت های دستگاه های اطلاعاتی عراق در گراگرد جهان را تحت نظر داشتند و از این طریق عوامل اطلاعاتی بالقوه رژیم صدام را شناسایی می کردند.

از روی این فهرست بود که کنگره ملی عراق طعمه های خود را می یا فت. ابورعین می گوید او موفق شد رئیس یکی از دواير خارجي مخابرات را که در پایتختی غربی در حال فروش اموال دولت در بازار سیاه بود به دام اندازد.

وقتی این افسر ارشد مخابرات را تهدید کرد که عملکردش را به بغداد گزارش می دهد او حاضر به همکاری شد. ابورعین حاضر نیست در مورد اطلاعاتی که این افسر مخابرات در اختیارش گذاشته چیزی بگوید. به گفته ابورعین بزرگترین شاهکار او در رومانی شکل گرفت - آن طور که او ماجرا را تعریف می کند متوجه یکی از افسران مخابرات در بخارست شد که دو امتیاز ویژه داشت. بر تمام عملیات جاسوسان رژیم صدام در اروپای شرقی نظارت داشت و به شدت در برابر زنان زیبا ضعف داشت. او که خود را تاجری ثروتمند و مقیم اروپا جا زده بود با این مأمور امنیتی طرح دوستی ریخت. ویلایی اجاره کرد و مهمانی خصوصی ای ترتیب داد. ابورعین از آنها در حالی که در حال مستی رژیم صدام را به سخره گرفته بودند فیلمبرداری کرد. بعد مشخص شد اساساً نیازی به تهدید آنها نیست. وقتی که آنها به خوش ویش با زنان بودند توانست تلفن همراه آن افسر ارشد را بردارد و فهرستی از اسامی، شماره تلفن ها و آدرس های موجود در حافظه آن تهیه کند.

طی هفته هایی که از پی آمد او با برقراری تماس هایی با شماره تلفن ها و کسانی که آدرس شان در حافظه تلفن مخابرات موجود بود به این استنتاج رسید که توانسته 65 عامل اطلاعاتی رژیم صدام را شناسایی کند. اینها عراقی های مقیم خارج یا رباطان آنها در سرویس های اطلاعاتی خارجه به ویژه سوریه ها و فلسطینیان بودند.

او دقیقاً نمی دانست از نتیجه فعالیت هایش چگونه استفاده می شود اما این اطلاعات به دستگاه های جاسوسی آمریکا که روی شناسایی عوامل اطلاعاتی عراق در خارج از این کشور کار می کردند کمک شایان توجهی می کرد.

کشتی در حال غرق شدن

زمانی که آتش جنگ شعله ور شد بخش اعظم ارتش صدام فرار را برقرار ترجیح داد یا با وجود فرماندهانی که توافق کرده بودند به نفع نیروهای ائتلاف عمل کنند هیچ مقاومت جدی صورت نگرفت. سرهنگ علی جعفر حسن الدوری از آنانی نبود که با نفوذی های آمریکا مصالحه کرده باشد اما فرماندهان ارشد الدوری مثل او فکر نمی کردند.

با شلیک اولین گلوله ها واحد تحت فرمان حسن الدوری در ارتش قدس دستوری غیرقابل باور دریافت کرد. به او دستور داده شد نیمه ای از نیروهای خود را ترخیص کند. او موضوع را با فرمانده ارشد خود، سرتیپ دومی که خود نسبت به صحت فرمان شك داشت در میان گذاشت. این دو سعی کردند از صحت این دستور اطمینان حاصل کنند اما ارتباطات قطع شده بود. به ناچار نیمه ای از نیروهای تحت امر خود را ترخیص کردند و شاهد فرار از خدمت مابقی افراد تحت امر خود بودند. حسن، متأثر از نحوه عملکرد دوستان و همکارانش می گوید: «يك فرمانده ارشد خیانتکار کافی است تا تمامی ارتش از هم بپاشد.» آمریکایی ها که از نحوه استقرار بخش اعظم نیروهای صدام اطلاعات جامعی در اختیار داشتند روش های مبتکرانه ای برای به تسلیم واداشتن آنانی که هنوز سنگرها را حفظ کرده بودند، اندیشیدند.

یکی از افسران جزو واحد مخابرات گارد ریاست جمهوری عراق می گوید: «آنها با برقراری ارتباطات رادیویی به ما می گفتند محل دقیق استقرار ما را می دانند.» در بغداد، محمد که یکی از کارکنان دفتر قصابی صدام بود چند روز قبل از سقوط پایتخت دستوری مبنی بر بازرسی واحدهای ضد هوایی مستقر در منطقه که اکثراً از اقدام علیه نیروهای متخاصم خودداری کرده بودند، دریافت کرد. وقتی محمد از سربازانی که در سنگرها نشسته بودند پرسید چرا نمی جنگید، گفتند فرمانده مان به ما دستور داده حتی يك تیر شلیک نکنید. محمد به آنها گفت صدام دستور داده هر سربازی که از اجرای دستور مقابله با دشمن خودداری کند باید اعدام شود. صبح روز بعد او بازگشت تا ببیند چرا واحدهای ضد هوایی باز هم از اقدام علیه نیروهای مهاجم اجتناب کرده است.

یکی از سربازان در پاسخ به سؤال او گفت: همین که شما دیروز این جا را ترك کردید فرمانده لشکر برای بازدید از واحدها آمد و تاکید کرد به حرف کسانی که خارج از حوزه فرماندهی، مقررات جدید صادر می کنند گوش نکنیم.

الجبوری و مشهدهانی قهرمانان سیا در نبرد فتح فرودگاه بغداد نیز احساس می کنند از آنچه استحقاق اش را داشته اند محروم شده اند. به الجبوری 75 هزار دلار پرداخته شد و مشهدهانی 60 هزار دلار دریافت کرد.

این مبالغ در کشوری که درآمد سالانه سرانه مردمش تنها 2500 دلار است پول خوبی به نظر می رسد و حتی در مقایسه با درآمد سرانه سالانه اتباع آمریکا که از 23 هزار دلار فراتر نمی رود هم قابل توجه به نظر می رسد.

در عین حال این دو احساس می کنند اکنون که همکاری آنها با آمریکایی ها افشا شده در معرض خطر هستند و آمریکایی ها برای حفاظت از آنها کاری نمی کنند. نام الجبوری در فهرست مرگ بقایای فدائیان صدام قرار گرفته است. هفته نامه تایم ادعا دارد به این فهرست دست یافته است. دو تن از بستگان الجبوری که با اتومبیل او در تکریت در حال تردد بودند هدف حمله افراد ناشناس قرار گرفته و به قتل رسیدند. الجبوری از اینکه آمریکایی ها برای او مجوز حمل سلاح صادر نکرده اند تا بتواند از خود محافظت کند ابراز ناخرسندی می کند.

بدون داشتن چنین مجوزی عراقی‌هایی که نسبت به حمل سلاح اقدام کنند توسط واحدهای ایست و بازرسی ارتش آمریکا دستگیر می‌شوند. الجبوری می‌گوید: «آمریکایی‌ها مردم خوش قلبی هستند. وقتی دوستت دارند از صمیم قلب به تو عشق می‌ورزند و توجه می‌کنند اما زمانی که وظیفه ات را انجام می‌دهی و کار را به پایان می‌رسانی از خاطرشان محو می‌شوی.» يك افسر سیا در پاسخ به این قسم اظهارات توضیح می‌دهد: «کسانی که با ما همکاری کردند پاداشی درخور و شایسته دریافت کردند. اگر ناراضی‌تری هم باشد به نظر من به این دلیل است که این افراد در مورد نقش خود در سرنگونی رژیم صدام اعراق می‌کنند و یا از قول و قرارهایی ساختگی می‌گویند که هیچ‌گاه وجود نداشته است.»

بزرگ‌ترین قولی که آمریکا به این افراد داد این بود که صدام را از اربکه قدرت به زیر خواهد کشید. این وعده‌ای است که عینیت یافت و با کمک قابل توجه آنان، بدان عمل شد.

تحلیل اوضاع ایران و عراق در رسانه‌های جمعی

روزنامه‌های تهران: 19 آبان

بی بی سی - دوشنبه 19 آبان 1382 - 10 نوامبر 2003

یاس نو و آفتاب یزد سخنان فاطمه حقیقتجو نماینده تهران را منعکس کرده‌اند که میان ابراز مخالفت‌های اقلیت محافظه‌کار ضمن انتقاد از نحوه اداره کشور خواهان برگزاری همه‌پرسی برای نشان دادن خواست مردم شده است.

به نوشته **اعتماد** همایش دفاع از آزادی بیان که به بهانه نخستین سالگرد صدور حکم اعدام هاشم آغاچری با حضور خانواده‌های زندانیان سیاسی، نمایندگان مجلس و برخی فعالان سیاسی در دانشکده فنی دانشگاه تهران برگزار شد، با استقبال چشمگیر دانشجویان و در آرامش کامل برگزار شد.

یاس نو متن سخنرانی محسن آرمین، نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی را منعکس کرده که گفته است نسل انقلاب هیچگاه تصور نمی‌کرد روزی کسی در این مملکت به دلیل ابراز عقیده محکوم شود.

به نوشته **یاس نو** محسن کدیور در دانشگاه تهران با تأکید بر اینکه در ایران آزادی پس از بیان نیست به دیدار خود با آمیتی لیگابو، گزارشگر سازمان ملل متحد اشاره کرده و گفته است: «می‌دیدم که سر و دست می‌شکنند برای اینکه به او مراجعه و گلابه کنند، تلختر از این چیزی نیست که هموطنان ما برای تظلمخواهی به سراغ نماینده سازمان ملل می‌روند.»

کیهان در خبر کوتاهی از همایش دانشگاه تهران نوشته که در آن از رئیس جمهور انتقاد شده و یکی از سخنرانان گفته است: «خاتمی و اذنباش نشان داده‌اند که در خیلی از مسائل قدرت چانه زنی ندارند» و شرکت‌کنندگان تجمع شعار «خاتمی، استعفا، استعفا» سرداده‌اند.

به نوشته **اعتماد** بسیاری از سخنرانان همایش دانشگاه تهران خواستار آزادی زندانیان سیاسی در ماه رمضان شدند که جمعیت حاضر هم به همصدایی با آنان پرداختند.

نعمت احمدی حقوقدان در مقاله‌ای در **شرق** نشان داده که با توجه به گذشت چهار سال از بازداشت اکبر گنجی، مطابق قانون می‌توان او را به عنوان آزادی‌مشروط از زندان آزاد کرد و این حداقلی است که قانون در نظر گرفته و در مورد زندانیان مختلف از آن استفاده می‌شود.

کیهان و **رسالت** از گفته‌های اصلاح‌طلبان درباره نبود آزادی بیان در کشور که همزمان با روزهای مطرح می‌شود که فشار بین‌المللی در مورد نقض حقوق بشر بر حکومت افزایش یافته است گلابه کرده و آن را نشانه نوعی همصدایی اصلاح‌طلبان با بیگانگان خوانده‌اند.

کیهان بدون نام بردن از منبع خبری خود نوشته که یکی از اعضای هیأت همراه گزارشگر سازمان ملل از گزارش‌های اصلاح‌طلبان ابراز تعجب کرده و گفته بعضی از آمارها و گزارش‌هایی را که به طور مخفی به آنها داده شده بررسی کرده و دیده‌اند واقعیت ندارد.

در بخشی از خبر **کیهان** از روزنامه **یاس نو** به خاطر گزارش‌های چند روزه اخیر خود درباره زندانیان سیاسی و نقض آزادی بیان انتقاد و نوشته شده که این روزنامه در خدمت هیأت اعزامی سازمان ملل قرار گرفته و طلبکارتر از تیم لیگابوست.

ایران روزنامه خبرگزاری جمهوری اسلامی خبر داده که امروز محمد نعیمی پور مدیرمسئول روزنامه **یاس نو** با شکایتهای متعددی که دادستان و محافظه‌کاران از وی کرده‌اند در دادگاه محاکمه می‌شود.

بعد از بسته شدن هشتاد و هفت روزنامه، **یاس نو** مهمترین روزنامه‌ای است که برای اصلاح‌طلبان باقی مانده و در فرصتهایی مانند قرائت گزارش کمیسیون اصل نود مجلس درباره قتل زهرا کاظمی که در مجلس گفته شد دادستانی تهران روزنامه‌ها را تحت فشار گذاشته بود که از چاپ گزارش مجلس خودداری کنند، **یاس نو** تنها روزنامه‌ای بود که به این خواست توجه نکرد.

یک ماه بعد از افشای حکم اعدام افسانه نوروژی که به مرحله اجرا نزدیک شده بود **شرق** گزارش داده که وی به زندان تهران منتقل می‌شود و به دنبال مخالفت رئیس قوه قضاییه با اعدام وی، رضایت اولیای دم مقتول هم جلب شده است.

افسانه نروزی که چهار سال پیش در جزیره کیش یکی از مأموران عالیرتبه امنیتی را کشته است ادعا کرده بود که برای دفاع از خود در برابر اصرار بر تجاوزجنسی دست به این کار زده اما دادگاه این ادعا را نپذیرفت و بعد از افشای راز افسانه نروزی از سوی یکی از خبرنگاران زن، روزنامه ها خبر دادند که سختگیری و آزار افسانه نروزی در زندان بندرعباس افزایش یافته است.

در حالی که خبر تصادف بزرگ رانندگی در جاده ای نزدیک یزد در صدر اخبار روزنامه های تهران نشسته، **شرق** در گزارشی نشان داده که تلفات رانندگی در جاده های کشور به رکوردی در جهان رسیده است.

احمد زیدآبادی در مقاله ای در **شرق** آمار سوانح رانندگی در کشور را با جنگهای بزرگ مقایسه کرده و نتیجه گرفته میزان کشتار در جاده های ایران حدود سه برابر تلفات انسانی درگیریهای اسرائیل و فلسطینیان در هر دو سوی مناقشه است.

شرق با تأکید بر آنکه خطر مسافرت در جاده های ایران کمتر از خطر شرکت در نبرد نظامی نیست نوشته این جنگ خونین روزانه دهها قربانی می گیرد و هر سال هزاران خانوار را از هستی ساقط می کند و صدها هزار نفر را داغدار می سازد.

دو ماه بعد از خروج حسین خمینی، نوه بنیانگذار جمهوری اسلامی از ایران و آغاز فعالیتهای سیاسی او علیه جمهوری اسلامی، **شرق** نخستین واکنش خانواده آیت الله خمینی را درباره فعالیتهای نوه او منعکس کرده و در مصاحبه ای نظر صادق طباطبائی را پرسیده است.

صادق طباطبائی که پس از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران معاون نخست وزیر بوده در سالهای گذشته به عنوان سخنگوی خانواده بنیانگذار جمهوری اسلامی معرفی شده است.

وی به **شرق** گفته که حسین خمینی از آغاز جوانی دارای روحیه لیبرال بوده و با دیگر اعضای خانواده آیت الله خمینی در برخی موارد اختلاف نظر جدی داشته است.

صادق طباطبائی درباره اظهارنظرهای تازه حسین خمینی گفته تا آنجایی که اظهارات شخصی است، حق هر انسانی است که عقاید خود را آزادانه بیان کند اما رفته رفته وی بسوی مخالفت با نظام می رود، در حالی که در خانواده آیت الله خمینی غیر از او کسی را نمی شناسد که به خروج از مجموعه نظام تمایل داشته باشد.

همزمان با طرح مسأله نرخ بنزین در کشور، روزنامه های مختلف تهران در گزارشهایی به موضوعی پرداخته اند که به نوشته **انتخاب** بنزینی است بر شعله تورم و به نظر **حیات نو اقتصادی** طرحی است که تأثیری در کاستن از مصرف مواد سوختی نخواهد داشت.

شرق در گزارشی از زبان یکی از مسئولان شرکت نفت نوشته مصرف بنزین در هفت ماهه اول امسال با ۷/۱۱ درصد افزایش به ۵۶ میلیون لیتر در روز رسیده بود که در مهرماه به رقم بی سابقه ۵۹ میلیون لیتر در روز رسید.

مجلس دو روز پیش طرح اختصاص نیم میلیارد دلار برای خرید مواد سوختی را که با یک فوریت تهیه شده بود رد کرد و نمایندگان مجلس از اینکه دولت نتوانسته افزایش مصرف را پیش بینی کند انتقاد کردند.

کوناگون

علی اشرف درویشیان / سالروز درگذشت صفر قهرمانیان

مصاحبه کننده: کیواندخت قهاری- رادیو آلمان - دوشنبه 19 آبان 1382 - 10 نوامبر 2003

صفر قهرمانیان، از زندانیان سیاسی ایران بود که ۳۲ سال از عمر خود را در زندانهای دوره حکومت محمدرضا پهلوی گذراند. از شعارهای مردم در مبارزه با استبداد شاهی آزادی زندانیان سیاسی بود. با انقلاب ۱۳۵۷ مردم درهای زندانها را گشودند تا صفر خان و دیگر زندانیان سیاسی به آغوششان بازگردند. صفر خان برای جوانان دوره شاه مظهر مقاومت در برابر ظلم بود. چه نیکبختیم که امروز نیز در میانمان نمادهای مقاومت و پابندی به اصول انسانیت و عدالت کم نیستند. شانزدهم آبان ماه سالگرد درگذشت صفر خان است و بدین مناسبت مصاحبه ای که متن آن در زیر می آید با نویسنده کتاب خاطرات صفر خان، آقای علی اشرف درویشیان، عضو کانون نویسندگان ایران، انجام گرفته است.

صدای آلمان: آقای علی اشرف درویشیان، شما به عنوان نویسنده ای که برای نوشتن خاطرات صفر قهرمانیان مدتها با وی دوستی و گفتگو داشتید، لطفاً توصیف کوتاهی بکنید در مورد جایگاه و شخصیت صفر خان.

علی اشرف درویشیان: صفر قهرمانیان یا همان طور که معروف است صفر خان، انسان ساده و روستایی ای بود که از همان اوان جوانی، بیست سالگی، به مبارزه مسلحانه بر ضد زمینداران بزرگ آذربایجان کشیده شد و بعداً به خاطر اینکه فرقه دموکرات آذربایجان شعارهایی داشت که مورد پسند صفر خان بود، به فرقه دموکرات آذربایجان پیوست و در آنجا به درجه مائوری هم رسید، یعنی سروانی، و بعداً هم که ارتش شاه به آذربایجان حمله کرد، فرار کرد به عراق و بعد از آن به ایران برگشت و در سال ۱۳۲۷ دستگیر شد. ابتدا به اعدام محکوم شد، بعد از ده سال که زیر اعدام بود حبسش به ابد تبدیل شد. ده سال در برازجان، در يك قلعه وحشتناکی زندانی بود، زندان مجرد، و بعد هم به زندان

قصر و زندانهای مختلف ایران منتقلش کردند. عاقبت به زندان قصر آمد و ۳۲ سال زندان کشید. در سال ۱۳۲۷ با انقلاب مردم آزاد شد.

صدای آلمان: اهمیت یادآوری کارها و ارج کسانی مثل صفر خان چیست؟ خاصه به این اعتبار که ممکن است برخی شنوندگان جوان ما او را نشناسند؟

علی اشرف درویشیان: من بیش از هر چیزی به مقاومت و سرسختی صفر خان در کتاب خود توجه داشته ام و اینکه او یک چهره ای بود که واقعا به خاطر ظلم و ستمهایی که به او می شد به مبارزه کشیده شد. و این چهره از آن لحاظ برای جوانان باید شناخته بشود که سرسختی اش، مقاومتش و ایستادگی اش روی آن چیزی که به هر حال به آن اعتقاد پیدا کرده بود، این مهم است.

نه گفتن در برابر قدرتهای بزرگ، تسلیم نشدن به قدرتهایی که ظلم و ستم می کردند به مردم. من بیشتر از این جنبه فکر می کنم برای جوانها لازم باشد که سرسختی و مقاومت و ایستادگی در برابر شداید و سختیها و مشکلات را از او یاد بگیرند.

صدای آلمان: همان طور که می گوید، در سالهای پیش از انقلاب ۱۳۵۷ صفر قهرمانیان نماد مقاومت زندانیان سیاسی بوده است. آیا در جامعه ما جایگاه زندانیان سیاسی اکنون چیست؟

علی اشرف درویشیان: من فکر می کنم باز هم همین است. یعنی الان کسانی که در زندانها مقاومت می کنند، روزنامه نگاران، فعالان سیاسی، دانشجویان و بسیاری از اقشار مردم، کارگران، کسانی که برای حقوق خودشان بلند شده اند و ایستادگی می کنند و از حق خودشان نمی گذرند و به چیزی به هر حال معتقدند که فکر می کنند آن باعث نجاتشان می شود از این مشکلاتی که برایشان پیش آمده است، اینها برایمان اهمیت دارند امروز.

مثلا چهره ای مثل دکتر ناصر زرافشان که به خاطر دفاع از پرونده قتلهای زنجیره ای، دفاع از خون ناحق و پایمال شده محمد مختاری و محمدجعفر پوپنده، به زندان افتاده و دور از خانواده خودش و در مشکلات خودش واقعا دارد با کمال سرافرازی و مقارمت زندانی می کشد، این برای ما در این زمان مهم است.

صدای آلمان: آقای درویشیان، جمهوری اسلامی می گوید که کشور زندانی سیاسی ندارد. شاه هم این را می گفت. پاسخ شما به این حرف به عنوان کسی که خودش زندانی سیاسی بوده، در تماس قرار داشته با زندانیان سیاسی به عنوان نویسنده و به عنوان یک شهروند مسئول، چیست؟

علی اشرف درویشیان: خب اگر زندانی سیاسی نداریم، پس این همه اسامی، این کسانی که در زندان هستند، اینکه در یک شب یک دفعه بیست و هفت هشت روزنامه را می بندند و سردبیرها و نویسندگان را دستگیر می کنند، این کسانی که به خاطر کتابهایشان به زندان محکوم شده اند، اینها چه کسانی هستند؟ این دانشجویانی که در زندانها هستند، چه اسمشان را می شود گذاشت؟ مگر به خاطر فعالیتهایشان، به خاطر خواسته هایشان نبوده؟ خب اینها زندانی سیاسی هستند. به نظر من هر دو رژیم دروغ می گفتند و می گویند.

صدای آلمان: شما زندانی سیاسی را چه تعریف می کنید؟

علی اشرف درویشیان: زندانی ای که به هر حال به خاطر خواسته های آزادیخواهانه اش، به خاطر اینکه آن چیزی را که در جامعه می بیند و مطابق میلش نیست با آرمانهای انسان دوستانه اش نمی خواند، و به خاطر آن پا به مبارزه می گذارد، این را من زندانی سیاسی می گویم، نه به خاطر امیال شخصی خودش، به خاطر جامعه خودش، به خاطر مشکلاتی که در جامعه اش هست، به خاطر آزادی کشی ها بلند می شود. و مطمئنا فرد با مطالعه و روشنفکری هم هست.

صدای آلمان: آقای علی اشرف درویشیان، از این که دعوت ما را به مصاحبه پذیرفتید، از شما سپاسگزارم.

علی اشرف درویشیان: خواهش می کنم، خیلی متشکرم.